

12.

Projecte d'actuacions de custòdia del torrent i el pantà de Garet a Lluçà

ENTITAT PROMOTORA:

Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis i Museu Industrial del Ter - www.mitmanlleu.org

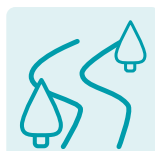
PRESSUPOST A FINANÇAR: 96.458 €

Localització:

Lluçà, el Lluçanès (Osona)

Àmbit del projecte:

Custòdia fluvial
(en una finca rústica)

Mostreig de peixos al pantà de Garet. Imatge: CERM

DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

L'objectiu d'aquesta iniciativa és la conservació i millora del torrent i el pantà de Garet i el sistema agroforestal circumdant, tot compaginant-hi activitats agràries, forestals i ecoturístiques. El torrent de Garet és de tipus efímer, temporal. La propietat de la finca "La Font" n'inclou 450 m d'aigua amunt del pantà i 120 m d'aigua avall. El pantà de Garet és un estany permanent d'uns 4.200 m², amb un cinyell de canyissar i bogar extens. Entre la fauna, destaquen les nàiades (*Unio elongatulus*), els odonats i la tenca (*Tinca tinca*). També s'hi refugien molts ocells aquàtics.

Les principals problemàtiques detectades són:

- L'aigua del pantà esdevé progressivament més verda, eutròfica, per arribada excessiva d'adobs i falta de filtre vegetal al torrent.
- Ribes del torrent amb pendents massa verticals i manca de vegetació de ribera.
- Cinyell vegetal de l'estany alterat, per l'abeuratge directe de bestiar boví i oví.
- Torrent indefinit d'aigua avall del pantà, que en dificulta la connectivitat ecològica.
- Abundància de fauna introduïda i depredadora.
- Rarefacció progressiva de nàiades i la tenca.

L'acord de custòdia, que s'estableix inicialment en 10 anys, es fonamenta en el fet que el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis elabora el pla de gestió de l'espai en la forma de Reserva Natural Privada, i en coordina l'execució. També en fa un seguiment i un assessorament continuats a la propietat. L'Ajuntament de Lluçà i el Consorci del Lluçanès hi donen suport institucional. Es pretén que aquesta actuació sigui una experiència pilot, modèlica per a d'altres finques rústiques.

OBJECTIUS I RESULTATS

1. Accions de conservació i restauració:

- Reperfilat de les riberes i ampliació de la secció del torrent d'aigua amunt i avall del pantà, uns 10 metres per banda.
- Replantació i restauració de la vegetació de ribera a tot el torrent i les vores del pantà.
- Col·locació de tanques de fusta per limitar l'accés de bestiar a les vores del torrent i l'estany.
- Col·locació d'abeuradors per a bestiar fora de les ribes i riberes del torrent i l'estany.
- Assaigs d'eliminació o control de crancs i peixos forans.

2. Accions de manteniment i seguiment:

- Manteniment: regs de suport, control de plantes enfiladisses i reposició d'arbres i altre material.
- Seguiment i avaluació socioambiental del projecte mitjançant mètodes estàndard d'avaluació de l'estat ecològic i el Protocol de seguiment d'acords de la Xarxa de Custòdia del Territori, entre d'altres

3. Accions de difusió i sensibilització ambiental:

- Col·locació de panells informatius.
- Campaña d'informació pública i difusió del projecte: elaboració d'un tríptic informatiu i producció d'un audiovisual sobre els valors naturals de l'entorn.
- Jornada de revegetació amb voluntariat i altres activitats de participació social i voluntariat ambiental.

12. Projecte d'actuacions de custòdia del torrent i el pantà del Garet de Lluça

El torrent de Garet (pràcticament sense vegetació), amb el castell de Lluça al fons. Imatge: CERM

INDICADORS DE SEGUIMENT

1. Millora dels indicadors d'estat ecològic: índexs IHF (de qualitat del torrent) i geomorfològics de l'estany, QBR (de qualitat del bosc de ribera), ECELS (de qualitat de la de l'estany), INMACRO (basat en els invertebrats aquàtics), INMAC (basat en macròfits), INGA (basat en grups d'algues), INCLO (basat en la clorofil·la de l'aigua), de qualitat dels peixos i fisicoquímics (Ta., pH, CE, etc.).

2. Conservació i millora del poblament dels organismes més valuosos: nombre absolut de nàïades, odonats i tenca, i presència de diversitat de classes d'edat.

3. Reducció de les espècies foranes: del nombre total de crancs i altres peixos introduïts.

4. Difusió i implicació social en el projecte: nombre de visitants i el seu grau de satisfacció.

ACCIONS	2007		2008											
	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Elaboració del pla de gestió														
2. Reperfilat de riberes torrent amunt														
3. Reconstitució morfològica torrent avall														
4. Replantació de vegetació ribera														
5. Col·locació de tanques de fusta														
6. Col·locació d'abeuradors per a bestiar														
7. Assaig d'eliminació de crancs i peixos forans														
8. Manteniment: regs de suport i reposicions														
9. Seguiments i avaluació socioambiental														
10. Disseny, producció i col·locació de panells														
11. Campanya d'informació pública i difusió														
12. Jornada de revegetació amb voluntariat														

PRESSUPOST DEL PROJECTE A PATROCINAR: 96.458,00 €

Actuacions

Elaboració i execució del pla de gestió (topog., direcció, etc.)
 Reperfilat de riberes torrent amunt del pantà (10m per banda)
 Reconstitució morfològica de llera i ribera torrent avall del pantà
 Replantació de vegetació ribera (10m per banda)
 Col·locació de tanques de fusta per evitar l'accés de bestiar al pantà
 Col·locació d'abeuradors per a bestiar fora de les riberes
 Assaigs d'eliminació o control de crancs i peixos introduïts
 Manteniment (regs de suport i reposicions planta i al. material)
 Seguiment i avaluació de l'estat ecològic i socioambiental
 Disseny, producció i col·locació dels panells informatius
 Campanya d'informació pública i difusió (tríptic, aud., etc.)
 Jornada de revegetació amb voluntariat
 Coordinació Dossier de Projectes de Custòdia

U	QUANTITAT	TOTAL
u	1	9.280,00 €
ml	450	5.220,00 €
ml	120	1.392,00 €
u	1267	12.492,62 €
ml	50	7.386,88 €
ml	2	1.392,00 €
u	1	8.120,00 €
u	1	11.118,50 €
u	1	4.640,00 €
u	2	5.220,00 €
u	1	10.325,00 €
u	1	580,00 €
		19.291,00 €

TOTAL PROJECTE (IVA inclòs)

96.458,00 €

El Dossier de Projectes de Custòdia
 compta amb el suport extraordinari
 2006-2007 de:

Aquest projecte ha estat seleccionat per el "programa pilot de custòdia del territori, per a la recuperació, gestió i conservació de l'entorn fluvial" finançat per l'Agència Catalana de l'Aigua.